

Обележавање Вишњићевог јубилеја

Смиљана Ђорђевић Белић

Велики јубилеј – 250 година од рођења Филипа Вишњића, обележен је у академској и широј културној јавности низом научних и научно-популарних, едукативних програма. Осврнућемо се на две трибине и један научни скуп, који су били посвећени сагледавању Вишњићевог живота, деловања и дела.

У организацији Српског књижевног друштва, 16. октобра 2017, организована је трибина *Филип Вишњић: 250 година од рођења*. У разговору су учествовали проф. др Бошко Сувајцић и проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић, а водио га је Дејан Симоновић. Љиљана Пешикан-Љуштановић осврнула се на Геземаново виђење Вишњића, истакла особености Вишњићевог односа према традиционалном наслеђу и специфичности певачеве концептуализације времена. Осим разматрања Вишњићеве поетике, Бошко Сувајцић указао је на особит значај увођења државотворне идеје у Вишњићеве стихове.

Трибина *Филип Вишњић, 250 година: живо наслеђе гусала* одржана је 27. октобра 2017. у оквиру програма 62. Међународног београдског сајма књига (ур. др Драган Хамовић). Проф. др Бошко Сувајцић подсетио је на статус Вишњићевог стваралаштва у интерпретацијама домаћих и страних научника и говорио о одликама Вишњићевог поетског стила и језика. Виђење Вишњића као песника Устанка понудио је проф. др Саша Кнежевић, указујући на одјеке Вишњићевих стихова у Његошевим делима. Др Бранко Златковић посветио се реконструисању Вишњићеве биографије на основу сведочанстава савременика. Др Смиљана Ђорђевић Белић представила је савремену традицију певања уз гусле као живо наслеђе које је 2011. уписано на Листу елемената нематеријалног културног наслеђа Републике Србије, а ове године номиновано је за упис на Унескову репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Научни скуп *250 година Филипа Вишњића. Живот и дело* одржан је 3. новембра 2017. у Вуковој задужбини, у организацији ИК „Филип Вишњић“, СПКД „Просвјета“ – Београд и СПКД „Просвјета“ – Главни одбор. Реномирани проучаваоци народне књижевности, фолклора и етномузикологије приступили су промишљању о Вишњићу и његовом делу из различитих перспектива и с различитих теоријско-методолошких становишта. Проф. др Бошко Сувајцић изложио је ре-

ферат „Вук о Вишњићу – Вишњић о Вуку“, проф. др Марија Клеут говорила је о Филипу Вишњићу у виђењу немачких писаца, Милисав Савић интерпретирао је песму *Лазар Мутан и Арапин*, док је др Данка Лајић-Михајловић, на основу доступних сведочанстава о Вишњићевом животу, покушала да сагледа Вишњића као гуслара. Особености Вишњићеве поетике разматрала је проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић („Песничко нарушавање закона жанра“), др Бранко Златковић изложио је реферат „Приповедна биографија Филипа Вишњића“, а доц. др Кристина Митић изнела је саопштење „Гусле Филипове у царству небеском“. Др Јелена Јовановић Симић разматрала је Вишњићеву песму *Почетак буне против дахија*, а проф. др Саша Кнежевић говорио је о поимању смрти и смртности у Вишњићевим остварењима.

Овај јубилеј био је, дакле, повод за подсећање на великог Вуковог певача, али и за нова промишљања и процену његовог места у историји српске културе из савремене перспективе.

др Смиљана Ђорђевић Белић
Институт за књижевност и уметност, Београд
Е-пошта: smiljana78@yahoo.com

Примљено: 27. 10. 2017.
Прихваћено: 10. 11. 2017.